

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

19.02.2025 р.

Одеса

№ 65/15-рп/к

Про відмову в розгляді
справи

Адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень і розслідувань від 19.02.2025 № 65-03/46-П,

ВСТАНОВИЛА:

1.ПРЕДМЕТ ЗАЯВИ

1. Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) розглянуло заяву Горобець О.М. (далі – Заявник), що мешкає за адресою: *Інформація, доступ до якої обмежено* (далі – об'єкт Заявника), за вх.№ 65-01/3-АМ від 21.01.2025 та додаток від 02.02.2025 до вказаної заяви, що надійшов до Відділення 03.02.2025 за вх.№ 65-01/272, щодо можливого порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Акціонерного товариства «Одесагаз» (далі - АТ «Одесагаз») у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу природного газу (далі - Заява).
2. В своїй Заяві Заявник скаржився на неправомірне виставлення рахунку за нестандартне приєднання, завищенні вартості та недотриманні строків проведення робіт при приєднанні об'єкта Заявника до газорозподільної системи АТ «Одесагаз».
3. За результатами розгляду викладених у Заяві обставин і фактів, аналізу та узагальнення інформації, отриманої від Заявника Відділенням встановлено

2.ВІДПОВІДАЧ

4. Відповідачем є акціонерне товариство «Одесагаз» (далі – АТ «Одесагаз»).
5. Відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань АТ «Одесагаз» засноване 28.12.1994, ідентифікаційний код юридичної особи - *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження *Інформація, доступ до якої обмежено*.
6. Основним видом діяльності АТ «Одесагаз» згідно з кодом КВЕД є:
35.22 Розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи.
Інші види діяльності:
Монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування.
Надання в оренду інших машин, устаткування та товарів.
Роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах.
Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.
Інша професійна, наукова та технічна діяльність.
Торгівля газом через місцеві (локальні) трубопроводи.
Будівництво трубопроводів
7. АТ «Одесагаз» здійснює діяльність з розподілу природного газу на підставі ліцензії, виданої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) відповідно до постанови від 29.06.2017 № 841 (зі змінами, внесеними постановою від 31.05.2019 № 920) на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу в межах території міста Одеса та Одеської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Одесагаз».
8. Таким чином АТ «Одесагаз» є оператором газорозподільної системи (оператором ГРМ), у

визначенні пункту 4 глави 1 розділу 1 Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824 (далі – Кодекс ГРС).

9. У розумінні абзацу шістнадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» АТ «Одесагаз» є суб'єктом господарювання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

10. Аналіз та дослідження становища АТ «Одесагаз» на ринку послуг з розподілу природного газу здійснювались відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605.

3.1. Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

11. Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:
 - суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання;
 - конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

12. Згідно з пунктом 3.4 Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
13. Об'єктом аналізу є АТ «Одесагаз» – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуг з розподілу природного газу.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

14. Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції»:
 - товар -будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
 - ринок товару (товарний ринок) сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
15. З огляду на вищезазначене, послуги з розподілу природного газу, як предмет господарського обороту є товаром у визначенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (із певними споживчими характеристиками, специфічними умовами споживання та реалізації).
16. Сфера обороту цього товару утворює окремий товарний ринок.
17. Об'єктом аналізу є послуги з розподілу природного газу.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

18. Відповідно до пункту 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
19. Товаром щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище АТ «Одесагаз» є послуги з розподілу природного газу.
20. Згідно з пунктом 4.2. Методики, визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик,

умов споживання, умов реалізації та цін.

3.2.2. Споживчі характеристики

21. Відповідно до 4.2.1 Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
22. Згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон) житлово-комунальні послуги - це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
23. Відповідно до пункту 2 частини першої статті 5 Закону послуги з постачання та розподілу природного газу, віднесені до комунальних послуг.
24. Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу 1 Кодексу ГРС оператор газорозподільної системи - суб'єкт господарювання, що на підставі ліцензії здійснює діяльність з розподілу природного газу газорозподільною системою, яка знаходиться у його власності або користуванні відповідно до законодавства, та здійснює щодо неї функції оперативно-технологічного управління.
25. Згідно з абзацом 2 частини 2 статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» послуга з приєднання до газорозподільної або газотранспортної системи є платною та надається оператором газотранспортної системи або оператором газорозподільної системи відповідно до договору про приєднання, цього Закону, кодексу газотранспортної системи або кодексу газорозподільних систем.
26. Функціональним призначенням товару у вигляді послуг з розподілу природного газу є, зокрема, задоволення потреби споживачів щодо приєднання їх об'єктів до газорозподільної системи для надання послуг з розподілу та постачання природного газу. Виникнення відповідного попиту обумовлено необхідністю дотримання вимог нормативних актів, якими врегульовано відносини у сфері доступу замовників до газорозподільної системи.
27. Споживачами товару є власники житлових і громадських будівель, що мешкають у не газифікованих приміщеннях та потребують приєднання до газорозподільної системи для отримання послуг з розподілу та постачання природного газу.
28. Отже, основною споживчою властивістю послуг з розподілу природного газу є їх надання суб'єктами господарювання, які мають діючу газорозподільну систему, що їм належить або ними використовується (експлуатується) та здійснюють щодо неї функції оперативно-технологічного управління.

3.2.3. Умови споживання

29. Відповідно до частини 3 статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» процедура приєднання до мереж оператора газотранспортної системи або оператора газорозподільної системи та збільшення потужності раніше приєднаних об'єктів визначається кодексом газотранспортної системи та кодексом газорозподільних систем і має бути прозорою, забезпечувати ефективне та недискримінаційне приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи.
30. Згідно з статтею 12 Закону надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах. Договори про надання житлово-комунальних послуг укладаються відповідно до типових або примірних договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону. Договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, колективний договір) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач (співвласник багатоквартирного будинку, власник будівлі, у тому числі власник індивідуального садибного житлового будинку), колективний споживач.
31. Відповідно до пунктів 3-4 глави 1 розділу 1 Кодексу ГРС:
 - договір розподілу природного газу – правочин, укладений між оператором газорозподільної системи та споживачем (у тому числі побутовим споживачем) відповідно

до вимог цього Кодексу, згідно з яким оператор газорозподільної системи забезпечує цілодобовий доступ об'єкта споживача до газорозподільної системи для можливості розподілу природного газу.

32. Таким чином умовами споживання послуг є укладання договорів між оператором газорозподільної системи та замовником послуги з розподілу природного газу.

3.2.4. Умови реалізації

33. Згідно з пунктом 27 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» діяльність на ринку природного газу ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про ринок природного газу».
34. Послуги розподілу природного газу надаються із застосуванням певних інженерних мереж та згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» віднесені до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.
35. Послуги розподілу природного газу надаються на підставі типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2498, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 06.10.2015 за № 1384/27829.
36. Розділом 1 вказаного договору визначено, що цей Типовий договір розподілу природного газу є публічним та регламентує порядок і умови забезпечення цілодобового доступу Споживача до газорозподільної системи, розподіл (переміщення) природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки до межі балансової належності об'єкта Споживача та переміщення природного газу з метою фізичної доставки Оператором ГРМ обсягів природного газу до об'єктів споживачів, а також правові засади санкціонованого відбору природного газу з газорозподільної системи.
37. Умови цього Договору однакові для всіх споживачів України та розроблені відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» і Кодексу ГРС.
38. Одночасно АТ «Одесагаз» здійснює функції оперативно-технологічного управління діючої газорозподільної системою, яка знаходиться у його власності або користуванні.

3.2.5. Ціна.

39. Законом України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що суб'єкти господарювання під час провадження господарської діяльності використовують вільні ціни та державні регульовані ціни.
40. Відповідно до частини першої статті 191 Господарського кодексу України державні регульовані ціни запроваджуються Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень у встановленому законодавством порядку.
41. Частиною першою статті 10 Закону передбачено, що ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.
42. Тариф на послуги розподілу природного газу встановлені для АТ «Одесагаз» з 01.01.2022 постановою НКРЕКП від 22.12.2021 № 2763 у розмірі 1,09 грн за 1 м³ та є діючим на теперішній час.
43. Отже, кінцеві споживачі послуг з розподілу природного газу не мають можливості впливу на ціну послуг, у тому числі під час врегулювання договірних відносин на відповідні послуги.
44. Таким чином, послуги з розподілу природного газу надаються АТ «Одесагаз» на платній основі, а отже, є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище АТ «Одесагаз».

3.2.6. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів).

45. АТ «Одесагаз», здійснюючи діяльність з розподілу природного газу є суб'єктом природної монополії та, відповідно, віднесене до Зведеного переліку природних монополій, розміщеному на офіційному сайті Антимонопольного комітету України <https://amcu.gov.ua> (зокрема станом на 31.12.2024).
46. Споживачами послуг з розподілу природного газу є фізичні та юридичні особи, які

отримують або мають намір отримувати від АТ «Одесагаз» послуги розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи.

47. Отже єдиним продавцем (постачальником, виробником) послуги з розподілу природного газу є АТ «Одесагаз».
48. Кінцевими споживачами вказаних послуг є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати від АТ «Одесагаз» послуги розподілу природного газу через місцеві (локальні) трубопроводи.

3.2.7. Визначення товарних меж ринку.

48. Відповідно до пункту 1.3. Методики:
 - товар - це будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
 - товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
49. Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
50. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
 - подібність призначення, споживчих властивостей,
 - умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
51. При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
52. Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
53. Відповідно до пункту 30 частини 1 статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» приєднання - сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи;
54. Послуги з розподілу природного газу за показниками взаємозамінності, зокрема, за подібністю призначення споживчих властивостей та характеристик, якісних показників, подібністю фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик тощо, не є взаємозамінними з іншими послугами.
55. Споживач може отримати вказані послуги лише у суб'єкта господарювання, який надає послуги з розподілу природного газу на визначеній території, де розташована газорозподільна система, яка знаходиться у його власності або користуванні.
56. Оскільки послуга з розподілу природного газу є послугою, яка не має замінників, відтак у споживачів цих послуг відсутня альтернатива.
57. Отже, товарними межами ринку є послуги з розподілу природного газу.

3.3. Визначення територіальних (географічних) меж ринків

58. Відповідно до пункту 1.3. Методики територіальні (географічні) межі ринку - територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як

правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

59. Згідно з пунктом 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
60. Положеннями пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності на ринку природного газу затверджених постановою НКРЕКП від 16.02.2017 №201 (далі – Ліцензійні умови), визначено таку термінологію:
 - засіб провадження господарської діяльності – магістральний газопровід з усіма об'єктами і спорудами, пов'язаними з ним єдиним технологічним процесом, або кілька таких газопроводів, якими здійснюється транспортування природного газу;
 - місце провадження діяльності – територія України, де розташовано магістральний газопровід з усіма об'єктами і спорудами, пов'язаними з ним єдиним технологічним процесом, або кілька таких газопроводів, якими здійснюється транспортування природного газу, та які зазначені в документах, що додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
61. З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуг з розподілу природного газу є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем газопроводів.
62. Особливістю послуг з розподілу природного газу є їх отримання безпосередньо у суб'єкта господарювання, який провадить цю діяльність за місцем знаходження діючих мереж газопостачання.
63. Пунктом 1 постанови НКРЕКП від 29.06.2017 № 841 «Про видачу ліцензії на розподіл природного газу АТ «Одесагаз» (зі змінами, внесеними постановою НКРЕКП від 31.05.2019 № 920) передбачено, що АТ «Одесагаз» видано ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу в межах території м. Одеса та Одеської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Одесагаз».
64. Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з розподілу природного газу є територія м. Одеса та Одеської області, де розташована газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Одесагаз».

3.4. Часові межі ринку

65. Відповідно до пункту 1.3. Методики часові межі ринку - час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
66. Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
67. Виходячи з положень абзацу 15 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пропозиція та попит на відповідні товари мають існувати протягом певного часу.
68. Ринок, на якому на протязі певного часу діє один і той самий склад продавців та покупців, може розглядатись як ринок товару із сталою структурою.
69. Протягом 2024 року та січня 2025 року АТ «Одесагаз» надавало послуги з розподілу природного газу відповідно до публічного договору у редакції від 06.05.2022, розміщеному на сайті АТ «Одесагаз» за адресою: <https://odgaz.odessa.ua/gas-distribution-agreement>.
70. Цей Договір є договором приєднання, що укладається з урахуванням вимог статей 633, 634, 641 та 642 Цивільного Кодексу України на невизначений строк. Фактом приєднання Споживача до умов цього Договору (акцептування договору) є вчинення Споживачем будь-яких дій, які засвідчують його бажання укласти Договір, зокрема надання підписаної Споживачем заяви-приєднання за формою, наведеною у додатку 1 (для побутових споживачів) або у додатку 2 (для споживачів, що не є побутовими) до цього Договору, яку

в установленому порядку Оператор ГРМ направляє Споживачу Інформаційним листом за формою, наведеною у додатку 3 до цього Договору, та/або сплата рахунка Оператора ГРМ, та/або документально підтверджене споживання природного газу.

71. Відповідно до розділу XII вказаного договору, цей договір укладається на невизначений строк.

Якщо в установленому порядку Регулятором будуть внесені зміни до редакції Типового договору розподілу природного газу, Оператор ГРМ зобов'язується розмістити повідомлення про такі зміни на сайті та в офіційних друкованих виданнях, що публікуються на території його ліцензованої діяльності, не менше ніж за десять днів до набрання змінами чинності, крім випадків, для яких цим Договором встановлений інший термін та/або порядок повідомлення про внесення змін.

У разі незгоди Споживача зі змінами він має право розірвати цей Договір шляхом надсилання письмового повідомлення Оператору ГРМ протягом десяти календарних днів з дня, коли він дізнався чи міг дізнатися про внесені до цього Договору зміни. Нерозірвання цього Договору у вказаний строк та продовження споживання природного газу свідчить про згоду Споживача з внесеними до цього Договору змінами.

72. Цей Договір може бути розірваний за згодою Сторін або за ініціативою Споживача у порядку, визначеному законодавством України.
73. Таким чином пропозиція послуг з розподілу природного газу АТ «Одесагаз» та попит споживачів на вказані послуги існували протягом 2024 року – січня 2025 року.
74. АТ «Одесагаз» залишалося єдиним надавачем послуг у територіальних (географічних) межах м. Одеса та Одеської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Одесагаз».
75. За інформацією, наданою Заявником, договір на приєднання до газорозподільної системи (для приєднання, що не є стандартним) від 04.10.2024 № 01/10-НБ набирає чинності з моменту його підписання і діє до повного виконання сторонами передбачених ним зобов'язань.
76. Протягом 2024 року – січня 2025 року сукупність товарно - грошових відносин між АТ «Одесагаз» та споживачами послуг з розподілу природного газу у територіальних (географічних) межах м. Одеса та Одеської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Одесагаз» не зазнала істотних змін.
77. У зв'язку з вищевикладеним, часовими межами даного ринку визначено 2024 рік – січень 2025 року (з урахуванням строку дії укладених зі споживачами договорів про надання послуг).

3.5. Визначення потенційних конкурентів

78. Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання:
- які мають матеріально — технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості;
 - які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;
 - нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

79. З огляду на зазначене, у АТ «Одесагаз» у період 2024 року – січня 2025 року відсутні конкуренти на ринку послуг з розподілу природного газу в територіальних (географічних) межах м. Одеса та Одеської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Одесагаз».

3.6. Визначення бар'єрів вступу на ринок

80. Згідно з пунктом 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
81. Досліджуваний ринок характеризується наявністю адміністративних і технічних бар'єрів з

огляду на наступне.

82. Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
83. Згідно з частиною першою статті 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій, зокрема, у сфері розподілу природного і нафтового газу трубопроводами.
84. Частиною першою статті 7 Закону України «Про природні монополії» визначено, що діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону.
85. Отже, ринок послуг з розподілу природного газу перебуває у стані природної монополії, а АТ «Одесагаз» є суб'єктом природних монополій. При цьому, ведення господарської діяльності з надання Послуг потребує отримання ліцензії.
86. Окрім цього, основним бар'єром вступу на ринок є обмеження, пов'язане з необхідністю мати в наявності технічні засоби, включаючи мережі, споруди, устаткування (пристрої) для розподілу природного газу, що пов'язані єдиним технологічним процесом.

3.7. Встановлення монопольного (домінуючого) становища

87. Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
 - на цьому ринку в нього немає жодного конкурента;
 - не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
88. Відповідно до пункту 10.3 Методики вважається, що суб'єкт господарювання не зазнає значної конкуренції, зокрема, коли бар'єри доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявні пільги чи інші обставини суттєво обмежують вступ на ринок нових суб'єктів господарювання.
89. Згідно з пунктом 10.4 Методики як додаткові ознаки наявності ринкової влади також розглядаються, зокрема високі бар'єри вступу на ринок потенційних конкурентів.
90. Так, з урахуванням пунктів 10.3 та 10.4 Методики, а саме у зв'язку з наявністю в територіальних (географічних) межах м. Одеса та Одеської області газорозподільної системи, яка перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Одесагаз», АТ «Одесагаз» у вказаний період є єдиним надавачем послуг розподілу природного газу через місцеві (локальні) трубопроводи на території м. Одеса та Одеської області та здатне диктувати свої умови при продажі товару, що є ознакою ринкової влади.
91. У період 2024 року та січня 2025 року через існування низки бар'єрів вступу нових учасників (потенційних конкурентів) на досліджуваний ринок не відбувалось, тому АТ «Одесагаз» було єдиним суб'єктом господарювання, що надавало послуги з розподілу природного газу в територіальних межах м. Одеса та Одеської області, а отже його частка на досліджуваному ринку становила 100%.
92. Враховуючи вищезазначене, відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище АТ «Одесагаз» у період 2024 року - січня 2025 року на ринку послуг з розподілу природного газу в територіальних (географічних) межах м. Одеса та Одеської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Одесагаз», є таким, що має ознаки монопольного (домінуючого) становища з часткою 100 %, оскільки не мало жодного конкурента на цьому ринку.

4. ВСТАНОВЛЕНІ ОБСТАВИНИ

93. За результатами розгляду Заяви Відділенням встановлено наступне.
94. Розділом V Кодексу ГРМ визначено порядок приєднання об'єктів замовників (технічного доступу) до ГРМ.
95. Згідно з положеннями пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу ГРМ:
 - замовник – фізична особа, або юридична особа, або фізична особа - підприємець, яка на підставі відповідного договору замовляє у оператора газорозподільної системи послугу з приєднання до газорозподільної системи та/або розподілу природного газу;
 - Оператор газорозподільної системи – суб'єкт господарювання, що на підставі ліцензії здійснює діяльність з розподілу природного газу газорозподільною системою, яка знаходиться у його власності або користуванні відповідно до законодавства, та здійснює щодо неї функції оперативно-технологічного управління;
 - договір на приєднання до газорозподільної системи/договір на приєднання – письмова угода між оператором газорозподільної системи та замовником послуги з приєднання, яка укладається відповідно до вимог розділу V та за формою, наведеною в цьому Кодексі, визначає їх правовідносини під час виконання приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, яка на законних підставах перебуває у власності чи користуванні (у тому числі в експлуатації) оператора газорозподільної системи;
 - приєднання до ГРМ – сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуги розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газорозподільної системи;
 - технічні умови приєднання – документ, що визначає комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення приєднання об'єкта (земельної ділянки) замовника до газорозподільної системи і містить вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання, що створюються для потреб об'єкта замовника;
 - вузол обліку природного газу/вузол обліку/ВОГ – сукупність засобів вимірювальної техніки, зокрема лічильник газу або звужуючий пристрій, та допоміжних засобів, призначених для вимірювання, реєстрації результатів вимірювання та розрахунків об'єму природного газу, зведених до стандартних умов, визначених законодавством;
 - засіб вимірювальної техніки/ЗВТ – технічний засіб, включаючи лічильник газу, який застосовується під час вимірювань і має нормовані метрологічні характеристики;
 - комерційний вузол обліку/комерційний ВОГ – вузол обліку природного газу, організований відповідно до вимог цього Кодексу для комерційного обліку природного газу при визначенні об'єму (обсягу) передачі та розподілу(споживання/постачання) природного газу в точці комерційного обліку;
 - лічильник газу – засіб вимірювальної техніки, який використовується для вимірювання, запам'ятовування та відображення об'єму (обсягу) природного газу, що проходить через нього, та є складовою комерційного (дублюючого) вузла обліку;
96. Ліцензійними умовами визначено, що відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем ліцензіат зобов'язаний забезпечити доступ замовників до газорозподільної системи для приєднання до неї їх об'єктів будівництва або існуючих об'єктів.
97. Пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ передбачено, що власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.
98. За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог Кодексу ГРМ та чинного законодавства.

99. Відповідно до положень пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до Кодексу ГРМ. При цьому, невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника. Будівництво та введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечується замовником.
100. Технічні умови приєднання включають ситуаційний план (ескізне креслення) розміщення ділянки газопроводу, на якому встановлюється точка приєднання та визначається прогнозована точка вимірювання (місце встановлення вузла обліку).
101. Законодавством передбачено два типи приєднання до газорозподільних систем:
 - стандартне;
 - нестандартне.
102. Пунктом 4 глави 1 розділу I Кодексу ГРМ визначено, що стандартне приєднання - приєднання до діючих газових мереж оператора газорозподільної системи об'єктів газоспоживання потужністю до 16 метрів кубічних на годину включно на відстань, що не перевищує 25 метрів для сільської та 10 метрів для міської місцевості по прямій лінії від місця забезпечення потужності до точки приєднання;
103. Решта приєднань, які не відповідають вимогам стандартного приєднання до газорозподільних систем, визначаються як нестандартні. Розмір плати за приєднання у такому випадку визначається оператором газорозподільної системи в договорі про приєднання з урахуванням:
104. Відповідно до пункту 1 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ для приєднання об'єкта будівництва або існуючого об'єкта (земельної ділянки) до газорозподільної системи Оператора ГРМ їх власник (замовник приєднання) має звернутися до цього Оператора ГРМ із заявою про приєднання, яка подається в довільній формі, одночасно із заявою про приєднання замовник надає Оператору ГРМ виключний перелік документів.
105. За відсутності зауважень до поданих документів або після їх усунення Оператор ГРМ протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви про приєднання (або дати усунення зауваження) на підставі даних опитувального листа, поданих документів та параметрів місця забезпечення потужності і точки приєднання визначає тип приєднання замовника та у цей самий строк надає йому (у визначений в опитувальному листі спосіб) проект договору на приєднання, проект технічних умов приєднання та відповідні рахунки щодо їх оплати. (абзац восьмий пункту 2 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ).
106. Плата за приєднання передбачає відшкодування всіх витрат оператора газорозподільної системи на розвиток газових мереж зовнішнього газопостачання (будівництво газових мереж від місця забезпечення потужності до точки приєднання), встановлення в точці вимірювання вузла обліку із забезпеченням його захисту від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу, а також підключення газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання і пуск газу у відповідності до пункту 7 розділу I Методології встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем, затвердженої постановою НКРЕКП від 24.12.2015 № 3054.
107. Пунктом четвертим глави 2 розділу V Кодексу ГРМ передбачено якщо відповідно до даних опитувального листа Оператора ГРМ та поданих із заявою на приєднання документів об'єкт (земельна ділянка) замовника підпадає під тип приєднання, що не є стандартним, і замовник визначає Оператора ГРМ виконавцем будівельних робіт зовнішнього газопостачання (незалежно від виконавця розробки проекту зовнішнього газопостачання), точка приєднання для замовника відповідно до договору на приєднання має визначатися на межі земельної ділянки замовника або за його згодою на території такої земельної ділянки. При цьому, договір на приєднання має передбачати норму з відстроченням визначення плати за приєднання (вартості послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника) та строку його виконання, які в подальшому визначаються окремою додатковою угодою після

розробки проекту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини, якими визначається весь обсяг робіт, та проекту внутрішнього газопостачання в частині організації вузла обліку та кошторису реалізації цих заходів, якщо точка вимірювання визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання.

108. Після укладання договору на приєднання виконавець розробки проекту зовнішнього газопостачання на підставі технічних умов приєднання забезпечує: - отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки під газовими мережами зовнішнього газопостачання (за необхідності); - виконання інженерно-геодезичних вишукувань; - розробку та затвердження в установленому порядку проекту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини.
109. Проект зовнішнього газопостачання має передбачати весь комплекс робіт, пов'язаних з приєднанням (будівництвом та введенням в експлуатацію газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання об'єкта замовника) та підключенням об'єкта замовника до ГРМ, включаючи заходи з відновлення благоустрою, що було порушено внаслідок будівництва (Абзац шостий пункту 4 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ).
110. У абзаці сьомому пункту 4 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ зазначено, якщо розроблення проекту зовнішнього газопостачання забезпечував замовник, зазначений проект та його кошторисна частина мають бути погоджені Оператором ГРМ, при цьому один екземпляр проекту після його погодження передається (залишається) Оператору ГРМ. Погодження проекту зовнішнього газопостачання здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 календарних днів, 5 якщо інше не передбачено законодавством. У цей самий строк надається (у разі наявності) вичерпний перелік зауважень з посиланням на конкретне положення Закону України «Про ринок природного газу», законодавства у сфері містобудівної діяльності або Кодексу ГРМ, якому не відповідає розроблений проект.
111. Абзацом дев'ятим пункту 4 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ передбачено, що у разі незгоди з вартістю та/або заходами, передбаченими проектом зовнішнього або внутрішнього газопостачання, сторона договору на приєднання може ініціювати експертизу проекту, яка здійснюється відповідно до вимог законодавства та за рахунок її ініціатора. Результати експертизи є обов'язковими для замовника послуги з приєднання та Оператора ГРМ.
112. Відповідно до пункту 18 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ спірні питання між замовником (власником газової мережі внутрішнього газопостачання) та Оператором ГРМ, пов'язані з приєднанням об'єкта замовника до ГРМ, мають вирішуватися шляхом переговорів та з урахуванням вимог нормативних документів, зокрема цього Кодексу, а також прийнятих рішень та роз'яснень Регулятора, а в разі недосагнення згоди – в судовому порядку.
113. В своїй Заяві Заявник скаржився на неправомірне виставлення рахунків за нестандартне приєднання, завищення вартості та недотримання строків проведення робіт при приєднанні об'єкта Заявника до газорозподільної системи АТ «Одесагаз».
114. Заявником у додатках до Заяви надано копію технічних умов приєднання до газорозподільної системи від *Інформація, доступ до якої обмежено*, виданих АТ «Одесагаз», у відповідності до яких тип приєднання об'єкта Заявника є нестандартним.
115. На підставі технічних умов від *Інформація, доступ до якої обмежено*, виданих АТ «Одесагаз», на замовлення Заявника, розробником - ПП «Бесарабія-Будгаз» розроблено робочий проект внутрішнього газопостачання житлового будинку, розташованого за вказаною адресою.
116. *Інформація, доступ до якої обмежено* між Заявником та АТ «Одесагаз» укладено договір № *Інформація, доступ до якої обмежено* на приєднання (що не є стандартним) до газорозподільної системи АТ «Одесагаз» об'єкта Заявника (далі – Договір).
117. Відповідно до пункту 1 розділу II Договору, Оператор ГРМ забезпечує приєднання об'єкта Замовника до ГРМ (будівництво та введення в експлуатацію газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання) на підставі технічних умов та відповідно до проекту зовнішнього газопостачання і здійснює підключення об'єкта Замовника до ГРМ і пуск газу на його об'єкт на умовах цього договору.

118. Згідно з пунктом 2 розділу II Договору Замовник на умовах цього договору сплачує Оператору ГРМ плату за приєднання (вартість послуги оператора ГРМ з приєднання об'єкта Замовника).
119. Розділом III Договору визначені обов'язки та права сторін Договору, а саме:
Оператор ГРМ зобов'язується, зокрема:
- забезпечити на підставі технічних умов і проєкту зовнішнього газопостачання, зокрема, його кошторисної частини, та з урахуванням вимог цього Договору приєднання об'єкту Замовника до ГРМ (будівництво та введення в експлуатацію газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання) у строк зазначений у Договорі, на умовах виконання Замовником зобов'язань, визначених розділом IV цього Договору (підпункт 1 пункту 1 розділу III Договору);
 - за рахунок плати за приєднання закупити та встановити комерційний вузол обліку природного газу, якщо організацію вузлів обліку за цим договором забезпечує оператор ГРМ, а також прийняти в експлуатацію комерційний вузол обліку природного газу з урахуванням вимог цього Договору та Кодексу ГРС;
 - здійснити підключення об'єкта Замовника до ГРМ (фізичне з'єднання газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання) впродовж десяти робочих днів у міській місцевості та п'ятнадцяти робочих днів у сільській місцевості після виконання таких умов:
 - 1) надання Замовником документів, що підтверджують введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання та їх фізичну наявність в точці приєднання;
 - 2) погодження оператором ГРМ проєкту внутрішнього газопостачання в передбачених цим Договором та Кодексом газорозподільних систем випадках;
 - 3) оплата вартості приєднання відповідно до умов розділу IV цього Договору;
 - 4) підписання Замовником на момент підключення акту розмежування балансової належності газопроводів та експлуатаційної відповідальності сторін, складеного Оператором ГРМ;
 - 5) підписання Замовником на момент підключення заяви про приєднання до договору про розподіл природного газу з персоніфікованими даними Замовника (або в передбачених Кодексом ГРС випадках технічної угоди про умови приймання-передачі природного газу між суміжними об'єктами ринку природного газу), складеної Оператором ГРМ.

Замовник зобов'язується, зокрема, здійснити оплату послуг Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника відповідно до умов розділу IV цього Договору, а також підписати додаткову угоду, ініційовану Оператором ГРМ, після погодження Сторонами проєкту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини, якою буде визначатись строк забезпечення Оператором ГРМ послуги з приєднання об'єкта Замовника до ГРМ (будівництва газових мереж від місця забезпечення потужності до точки приєднання) та вартість плати за приєднання (послуги Оператора ГРМ з приєднання Замовника).

Оператор має право, зокрема, у разі порушення Замовником порядку розрахунків за цим договором призупинити виконання зобов'язань за цим Договором та/або ініціювати перегляд сторонами строків виконання приєднання чи його вартості

Замовник має право, зокрема, отримати послуги з приєднання у тому числі її складові, а саме підключення та пуск газу в терміни, визначені цим договором, за умови дотримання Замовником умов цього Договору.

120. Розділом IV Договору визначено порядок розрахунків, а саме:
- 1) Вартість послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника до ГРМ (плата за приєднання) відповідно до методології встановлення плати за приєднання, затвердженої Регулятором, визначається окремою додатковою угодою після погодження Сторонами проєкту зовнішнього газопостачання і його кошторисної частини та/або проєкту внутрішнього газопостачання в частині кошторису на організацію вузла обліку, якщо точка вимірювання визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання та Замовник обрав Оператора ГРМ виконавцем робіт з організації та облаштування комерційного вузла обліку;

- 2) Замовник сплачує плату за приєднання (вартість послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника до ГРМ), визначену пунктом 1 цього розділу, на поточний рахунок Оператора ГРМ протягом 3-х банківських днів з дня виставленого рахунку;
 - 3) Плата за приєднання включає, зокрема, послуги Оператора ГРМ з установлення в точці вимірювання вузла обліку природного газу (якщо організацію вузла обліку за цим договором забезпечує Оператор ГРМ), приймання в експлуатацію комерційного вузла обліку газу, підключення об'єкта Замовника до ГРМ та пуск газу в газові мережі внутрішнього газопостачання;
 - 4) Вартість послуги Оператора ГРМ з погодження (затвердження) проекту зовнішнього газопостачання та/або внутрішнього газопостачання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання, встановленої регулятором.
121. Розділом VIII Договору, зокрема, визначено, що строк забезпечення оператором ГРМ приєднання об'єкта Замовника до ГРМ (будівництва та введення в експлуатацію газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання) визначається окремою додатковою угодою, яка укладається сторонами після підписання цього Договору та на підставі погодженого (затвердженого) проекту зовнішнього газопостачання і його кошторисної частини та/або проекту внутрішнього газопостачання в частині кошторису на організацію вузла обліку, якщо точка вимірювання визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання та Замовник обрав Оператора ГРМ виконавцем робіт з організації і облаштування комерційного вузла обліку газу. Нездійснення Замовником оплати послуг Оператора ГРМ відповідно до умов розділу IV цього Договору є підставою для розірвання цього Договору в односторонньому порядку.
122. Додатковою угодою від *Інформація, доступ до якої обмежено* до договору від *Інформація, доступ до якої обмежено* на приєднання до газорозподільної системи (для приєднання, що не є стандартним) визначена вартість послуги з приєднання об'єкта Замовника у розмірі *Інформація, доступ до якої обмежено* грн. та зазначено, що приєднання об'єкта Заявника до ГРМ за умов своєчасної оплати рахунку за зовнішнє приєднання.
123. Заявником отримано локальний кошторис на будівельні роботи *Інформація, доступ до якої обмежено* на наружне газозабезпечення та газифікацію житлового будинку та рахунок від *Інформація, доступ до якої обмежено* за послуги нестандартного приєднання до газових мереж, виставлений АТ «Одесагаз» на суму *Інформація, доступ до якої обмежено* грн. (з ПДВ).
124. Вартість приєднання об'єкта Заявника визначена проектно-кошторисною документацією та договором від *Інформація, доступ до якої обмежено*.
125. Також Заявником надано платіжні інструкції на безготівковий переказ у національній валюті коштів на рахунок АТ «Одесагаз»:
- від *Інформація, доступ до якої обмежено* за видачу технічних умов на газифікацію житлового будинку за адресою *Інформація, доступ до якої обмежено* у сумі *Інформація, доступ до якої обмежено* грн.;
 - від *Інформація, доступ до якої обмежено* за узгодження проекту газопостачання житлового будинку за адресою *Інформація, доступ до якої обмежено* у сумі *Інформація, доступ до якої обмежено* грн.;
 - від *Інформація, доступ до якої обмежено* – доплата за видачу технічних умов на газифікацію житлового будинку за адресою *Інформація, доступ до якої обмежено* у сумі *Інформація, доступ до якої обмежено* грн.;
 - від *Інформація, доступ до якої обмежено* – доплата за узгодження проекту газопостачання житлового будинку за адресою вул. *Інформація, доступ до якої обмежено* у сумі *Інформація, доступ до якої обмежено* грн.;
 - від *Інформація, доступ до якої обмежено* – оплата по рахунку б/н від 02.12.2024 у сумі *Інформація, доступ до якої обмежено* грн.;
 - від *Інформація, доступ до якої обмежено* – часткова оплата за приєднання до газових мереж житлового будинку за адресою *Інформація, доступ до якої обмежено* у сумі *Інформація, доступ до якої обмежено* грн.;
 - від *Інформація, доступ до якої обмежено* – за товар газифікації по рахунку *Інформація, доступ до якої обмежено* у сумі *Інформація, доступ до якої обмежено* грн.

126. Слід зазначити, що інформація щодо порядку приєднання до газових систем та оплата за послуги з приєднання (як стандартного так і нестандартного) розміщена на офіційному сайті АТ «Одесагаз» <https://odgaz.odessa.ua/>.
127. АТ «Одесагаз» з метою забезпечення приєднання до газорозподільних систем об'єкта Заявника видало останньому технічні умови на нестандартне приєднання, на підставі яких Заявником розроблено робочий проект внутрішнього газопостачання. Між АТ «Одесагаз» та Заявником укладено Договір на приєднання (що не є стандартним) до газорозподільних систем АТ «Одесагаз». Заявнику, у відповідності до умов договору видано рахунок на виконання робіт з приєднання до газорозподільних систем АТ «Одесагаз», яке не є стандартним.
128. Таким чином, у відповідності до виданих технічних умов від *Інформація, доступ до якої обмежено*, проекту внутрішнього газопостачання об'єкта Заявника, та умов Договору приєднання об'єкта Заявника визначено АТ «Одесагаз» як нестандартне.
129. Заявником сплачені у повному обсязі послуги АТ «Одесагаз» з видачі технічних умов та узгодження проекту газопостачання, а також частково - послуги з приєднання, про що свідчать платіжні документи, надані Заявником.
130. Разом з тим, за умовами Договору виконання робіт з приєднання об'єкта Заявника здійснюється після повної оплати
131. Ураховуючи зазначене Відділенням не виявлено в діях АТ «Одесагаз» при приєднанні об'єкта Заявника до газорозподільних мереж АТ «Одесагаз» ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу природного газу, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
132. Абзацом дев'ятим пункту 4 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ передбачено, що у разі незгоди з вартістю та/або заходами, передбаченими проектом зовнішнього або внутрішнього газопостачання, сторона договору на приєднання може ініціювати експертизу проекту, яка здійснюється відповідно до вимог законодавства та за рахунок її ініціатора. Результати експертизи є обов'язковими для замовника послуги з приєднання та Оператора ГРМ.
133. Відповідно до пункту 18 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ спірні питання між замовником (власником газової мережі внутрішнього газопостачання) та Оператором ГРМ, пов'язані з приєднанням об'єкта замовника до газорозподільних мереж, мають вирішуватися шляхом переговорів та з урахуванням вимог нормативних документів, зокрема цього Кодексу, а також прийнятих рішень та роз'яснень Регулятора, а в разі недосягнення згоди – в судовому порядку.
134. Крім того, пунктом 5 розділу III Договору зазначено, що у разі незгоди з вартістю та/або заходами, передбаченими проектом зовнішнього/внутрішнього газопостачання при нестандартному приєднанні, Сторона Договору може ініціювати експертизу проекту, яка здійснюється відповідно до вимог законодавства та за рахунок її ініціатора.
135. Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
136. Відповідно до статті 5 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Антимонопольний комітет України здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, Законів України «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цих законів.
137. Згідно зі статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

138. Статтею 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначений вичерпний перелік дій, які можуть бути кваліфіковані як порушення законодавства про захист економічної конкуренції та за які діючим законодавством передбачена відповідальність.
139. При цьому, органи Антимонопольного комітету України не наділені повноваженнями щодо здійснення контролю за дотриманням положень інших галузей законодавства, крім законодавства про захист економічної конкуренції.
140. Питання здійснення контролю за дотриманням законодавства при визначені типу приєднання об'єкту Заявника до газорозподільних мереж АТ «Одесагаз» (стандартне або не стандартне), питання правильності розрахунку вартості робіт з приєднання об'єкту Заявника до газорозподільної системи не належить до компетенції органів Антимонопольного комітету України.
141. Частиною третьою статті 5 Закону України «Про захист прав споживачів» передбачено, що захист прав споживачів здійснюють центральний орган виконавчої влади, що формує та забезпечує реалізацію державної політики у сфері захисту прав споживачів, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, місцеві державні адміністрації, інші органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування згідно із законом, а також суди.
142. Відповідно до пункту 4 частини 3 статті 3 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» до основних завдань НКРЕКП, зокрема, віднесено забезпечення захисту прав споживачів товарів, послуг у сферах енергетики та комунальних послуг щодо отримання цих товарів і послуг належної якості в достатній кількості за обґрунтованими цінами.
143. Згідно з пунктом 14 частини 1 статті 17 вказаного закону НКРЕКП забезпечує захист прав та законних інтересів споживачів товарів (послуг), які виробляються (надаються) суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, розгляд звернень таких споживачів та врегулювання спорів, надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів НКРЕКП.
144. Таким чином, вирішення порушених у Заяві питань в частині дотримання вимог законодавства при визначені типу приєднання об'єкту Заявника до газорозподільних мереж АТ «Одесагаз» (стандартне або не стандартне), питання правильності розрахунку вартості робіт з приєднання об'єкту Заявника до газорозподільної системи належать до повноважень НКРЕКП.

5. ВИСНОВКИ

145. Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
146. Згідно з частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
147. Таким чином, у відповідності до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище АТ «Одесагаз» у період 2024 року – січня 2025 року на ринку послуг з розподілу природного газу в територіальних (географічних) межах м. Одеса та Одеської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Одесагаз», є таким, що має ознаки монопольного (домінуюче) становища з часткою 100 %, оскільки не мало жодного конкурента на цьому ринку.
148. Водночас, за результатами розгляду Заяви Відділенням не виявлено в діях АТ «Одесагаз» ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу природного газу, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б

неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

149. Особливості порядку розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції визначено Порядком розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами) (далі – Порядок).
150. Відповідно до пункту 6 розділу VI Порядку у разі невиявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції державний уповноважений, голова територіального відділення вмотивовано відмовляють у розгляді справи, про що орган Комітету видає відповідне вмотивоване розпорядження, яке протягом трьох робочих днів із дня його прийняття надсилається заявнику засобами поштового зв'язку або в електронній формі засобами інформаційно-комунікаційних систем.

Ураховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 36, частиною першою статті 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 за № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами і доповненнями), пунктами 6, 9 розділу VI Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА

Відмовити в розгляді справи за заявою Горобець О.М. від 21.01.2025 (вх.№ 65-01/3-АМ від 21.01.2025), що мешкає за адресою: *Інформація, доступ до якої обмежено* та додатку від 02.02.2025 до вказаної заяви від 03.02.2025 за вх.№ 65-01/272 за ознаками вчинення з боку акціонерного товариства «Одесагаз» (код ЄДРПОУ *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*) порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу природного газу в територіальних (географічних) межах м. Одеса та Одеської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації акціонерного товариства «Одесагаз».

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО